

Beton jako součást adaptačních opatření na změnu klimatu

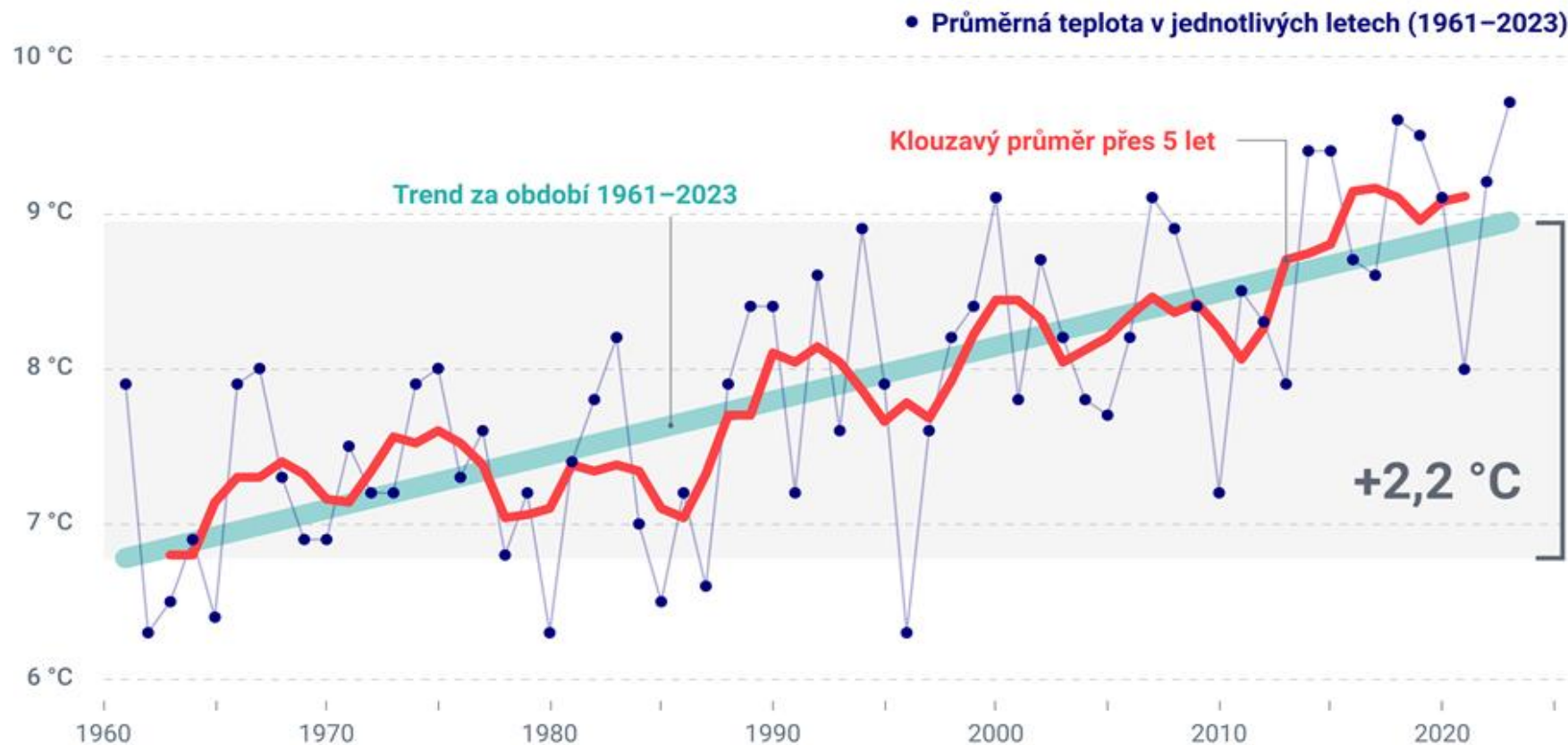
Mgr. Martin Ander, Ph.D. (Nadace Partnerství)

Beton University 2024

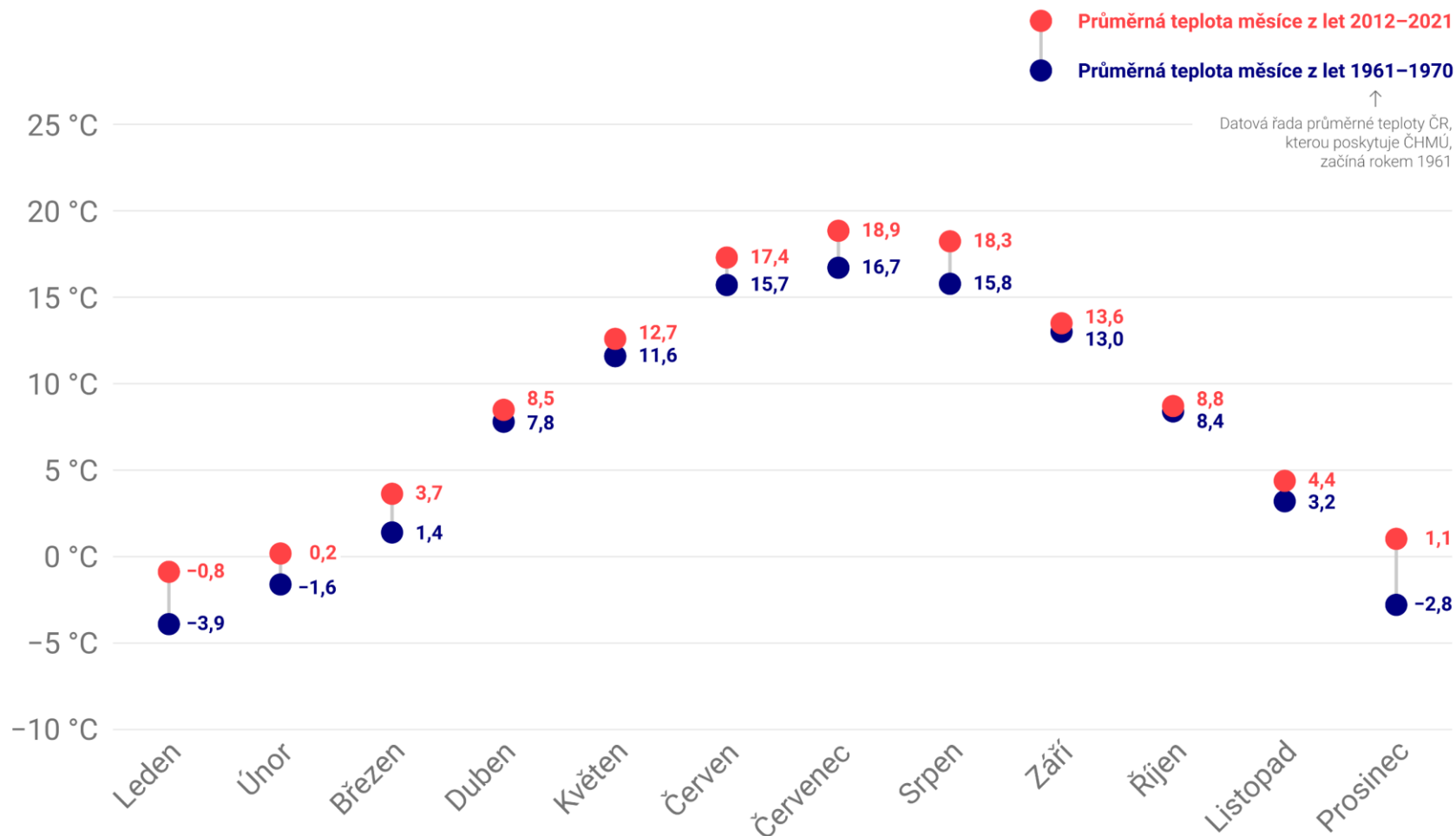

PRŮMĚRNÁ ROČNÍ TEPLOTA V ČR

Teplota se od roku 1961 zvýšila o 2,2 °C.

PRŮMĚRNÁ TEPLOTA V ČR V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH

VERZE 2023-06-19 LICENCE CC BY 4.0

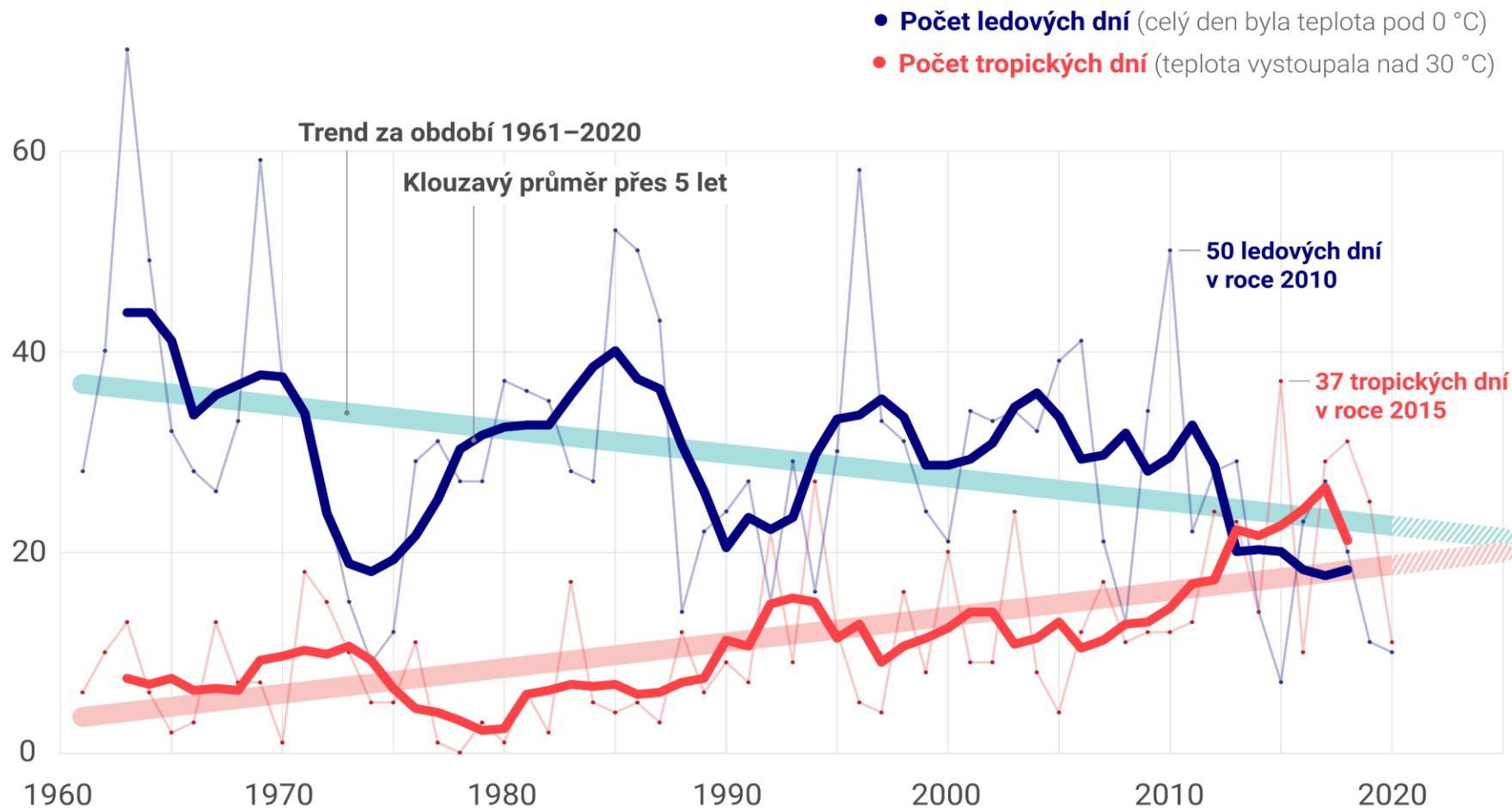
více info na faktaoklimatu.cz/teplota-cr-mesice

zdroj dat: ČHMÚ

TROPICKÉ A LEDOVÉ DNY V BRNĚ-TUŘANECH

Klimatická změna se v Brně projevuje růstem počtu tropických dní a úbytkem ledových dní.

VERZE 2021-02-27 LICENCE CC BY 4.0
více info na faktaoklimatu.cz/extremni-dny-brno

zdroj dat: ČHMÚ

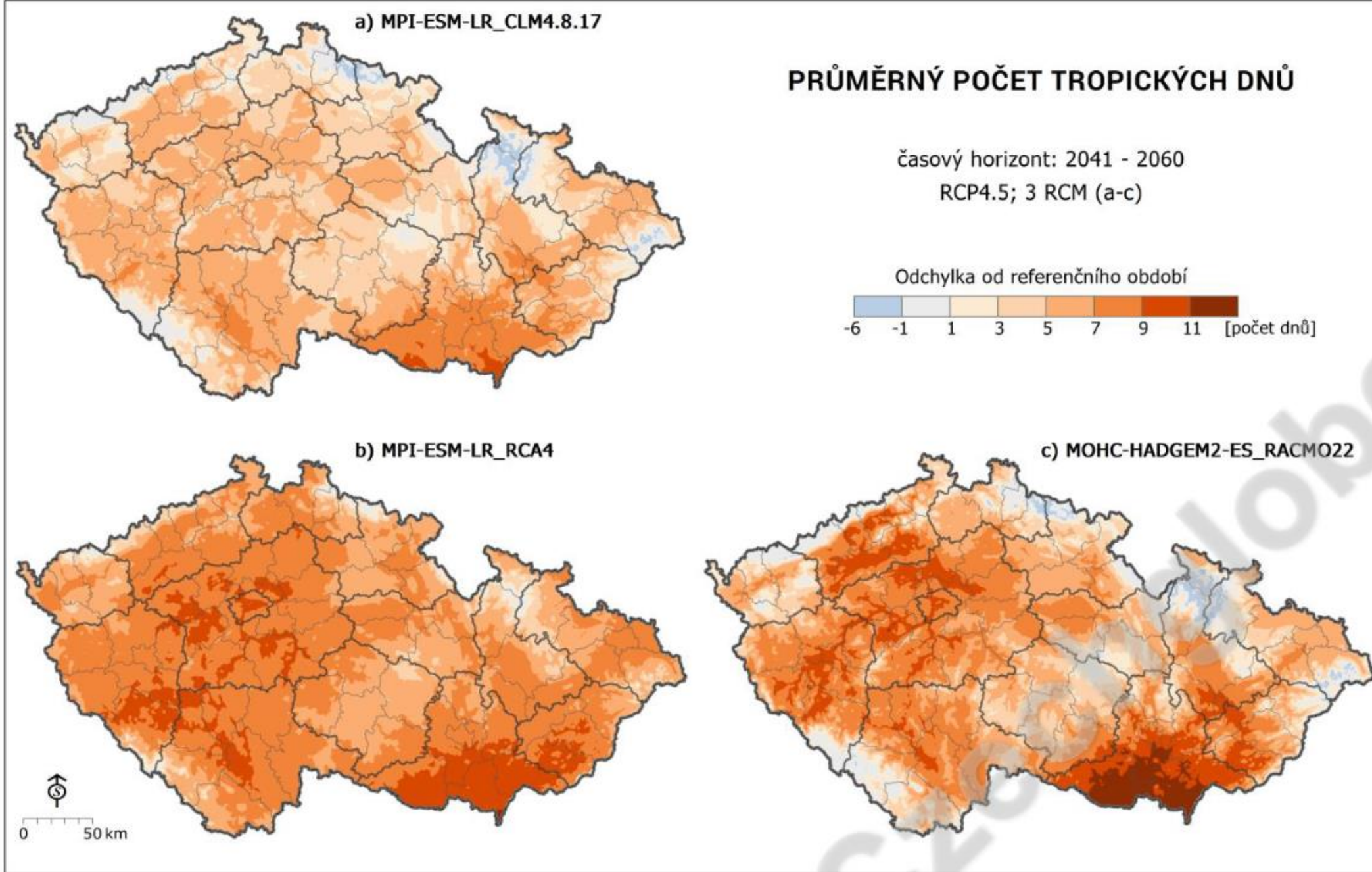

České rekordy v počtu tropických dnů

Meteorologické stanice ČHMÚ:

- Doksany – 2018 – 51 tropických dnů
- Dobřichovice – 2003 – 49 tropických dnů
- Brno-Žabovřesky – 2018 – 45 tropických dnů

Rekordní zápisy padaly v letech: 2003, 2015, 2018, 2019

Přehřívání měst je vážný problém

- **Vyšší úmrtnost** v době vln veder
- **Častější zdravotní komplikace** – zhoršování chronických onemocnění, dýchací obtíže, oběhové a mozkové příhody, přehřátí (i u dětí)
- **Posílení sociální izolace** seniorů
- **Zvýšené znečištění ovzduší** – suchý vzduch, prašnost, emise ze stacionárních zdrojů a dopravy
- **Zvýšené znečištění vody** při přívalových srážkách
- **Extrémní podmínky pro zeleň** – růst nákladů na péči

Významné změny v charakteru srážek

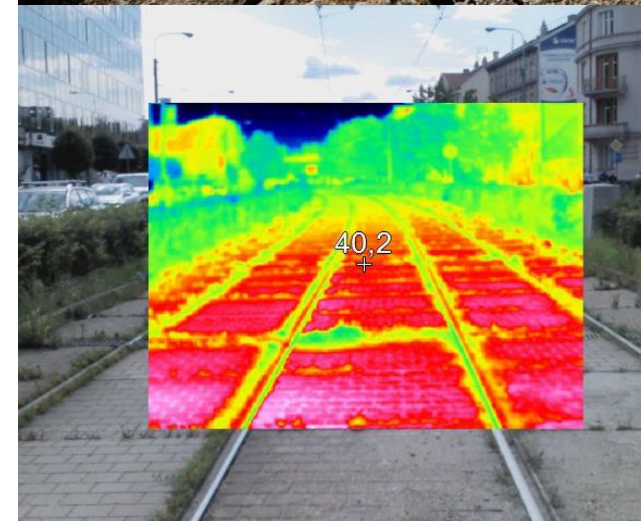
*„...Dochází ke změně charakteru srážek. Statisticky **významně roste počet dní s vyššími úhrny srážek, které jsou způsobeny většinou konvektivní činností v letních měsících. Oproti tomu roste počet a délka epizod, kdy prší jen velmi málo či vůbec.**“*

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR

Hlavní projevy změny klimatu v ČR

- zvyšování teplot – průměrných teplot i teplotních extrémů
- změna v rozložení srážek - prodlužování bezdeštných období, častější přívalové deště
- nárůst četnosti a intenzity extrémních hydrometeorologických jevů (bouřky, silný vítr, krupobití)

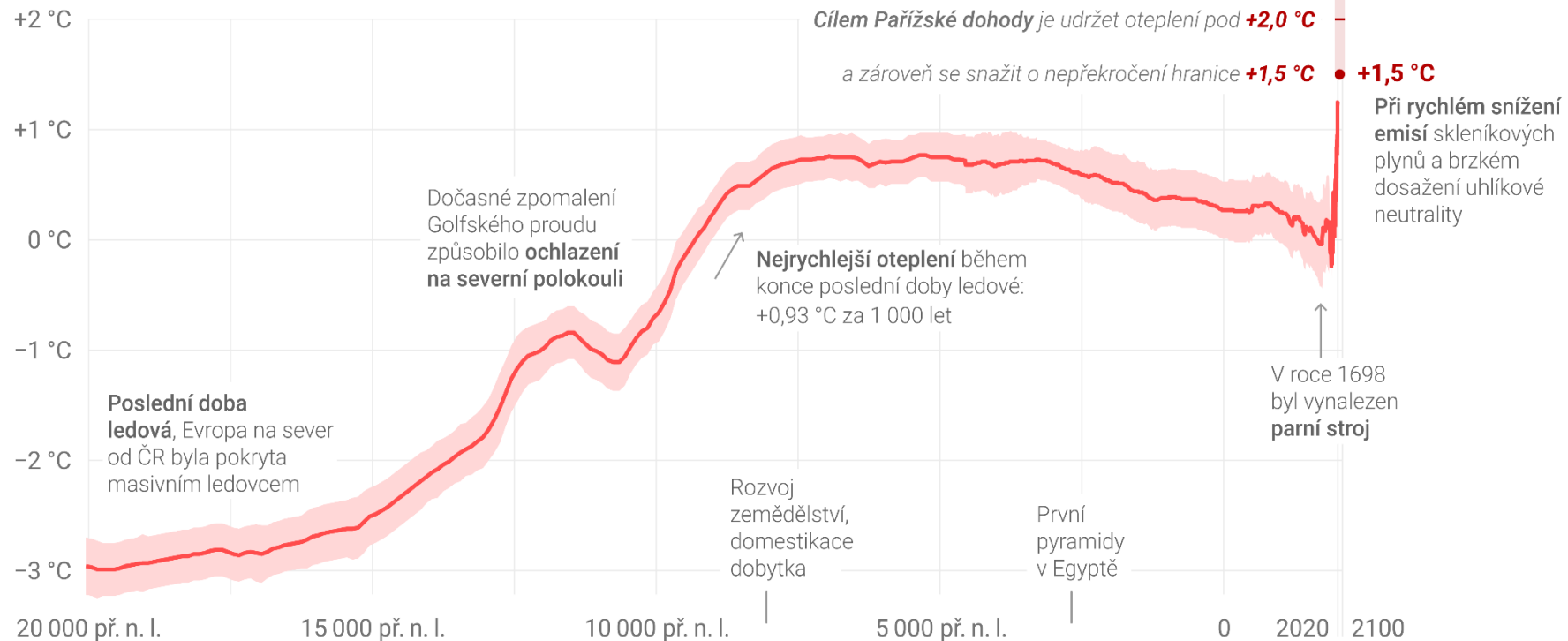

SVĚTOVÁ TEPLOTNÍ ANOMÁLIE ZA 22 000 LET

Současné oteplování je více než **10× rychlejší** než přirozené oteplení, které proběhlo na konci poslední doby ledové.

 Průměrná anomálie včetně pásu nejistoty

Teplotní anomálie je odchylka vůči průměrné teplotě na Zemi ve zvoleném referenčním období. Zde se jedná o tzv. předindustriální období, tedy léta 1850–1900.

VERZE 2021-02-22 LICENCE CC BY 4.0

více info na faktaoklimatu.cz/teplota-22000-let

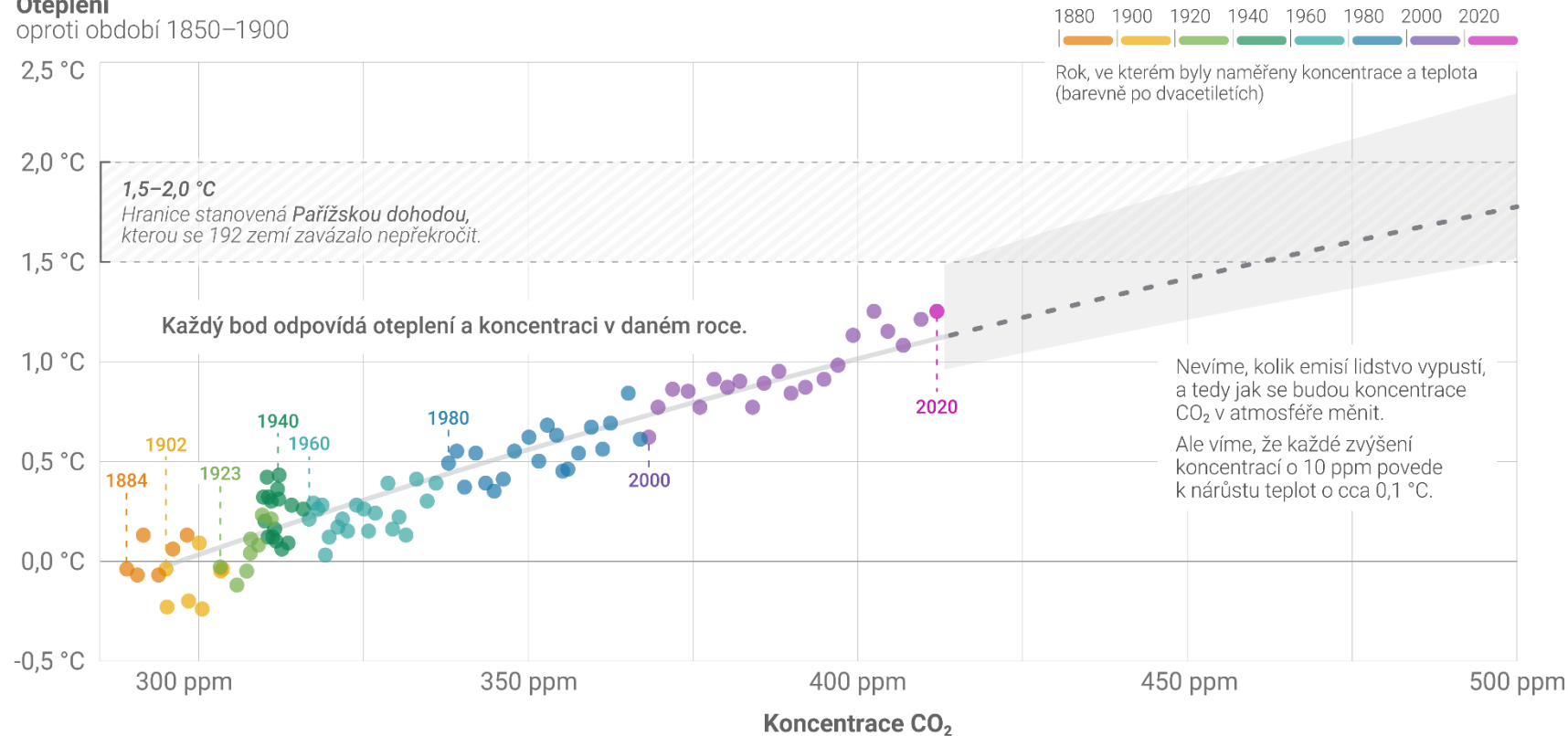
zdroj dat: Shakun (2012): 22 050–4 550 př. n. l., Marcott (2013): 4 540 př. n. l.–1860, NASA GISS: 1880–2020

SOUVISLOST KONCENTRACE CO₂ A GLOBÁLNÍHO OTEPLOVÁNÍ

Čím vyšší jsou koncentrace CO₂ v atmosféře, tím vyšší je teplota planety.
Jak vysoké koncentrace CO₂ v atmosféře budou, záleží na tom, kolik emisí lidstvo vypustí.

Oteplení

oproti období 1850–1900

Koncentrace CO₂ se měří v ppm (parts per million, tedy počet částic na milion). Koncentrace 400 ppm CO₂ znamená, že v jednom milionu molekul vzduchu je 400 molekul CO₂. Oxid uhličitý (CO₂) přispívá ke globálnímu oteplování ze všech skleníkových plynů nejvýrazněji. Skleníkový efekt se zesiluje a CO₂ odpovídá za 70 % tohoto zesílení.

VERZE 2021-05-01 LICENCE CC BY 4.0

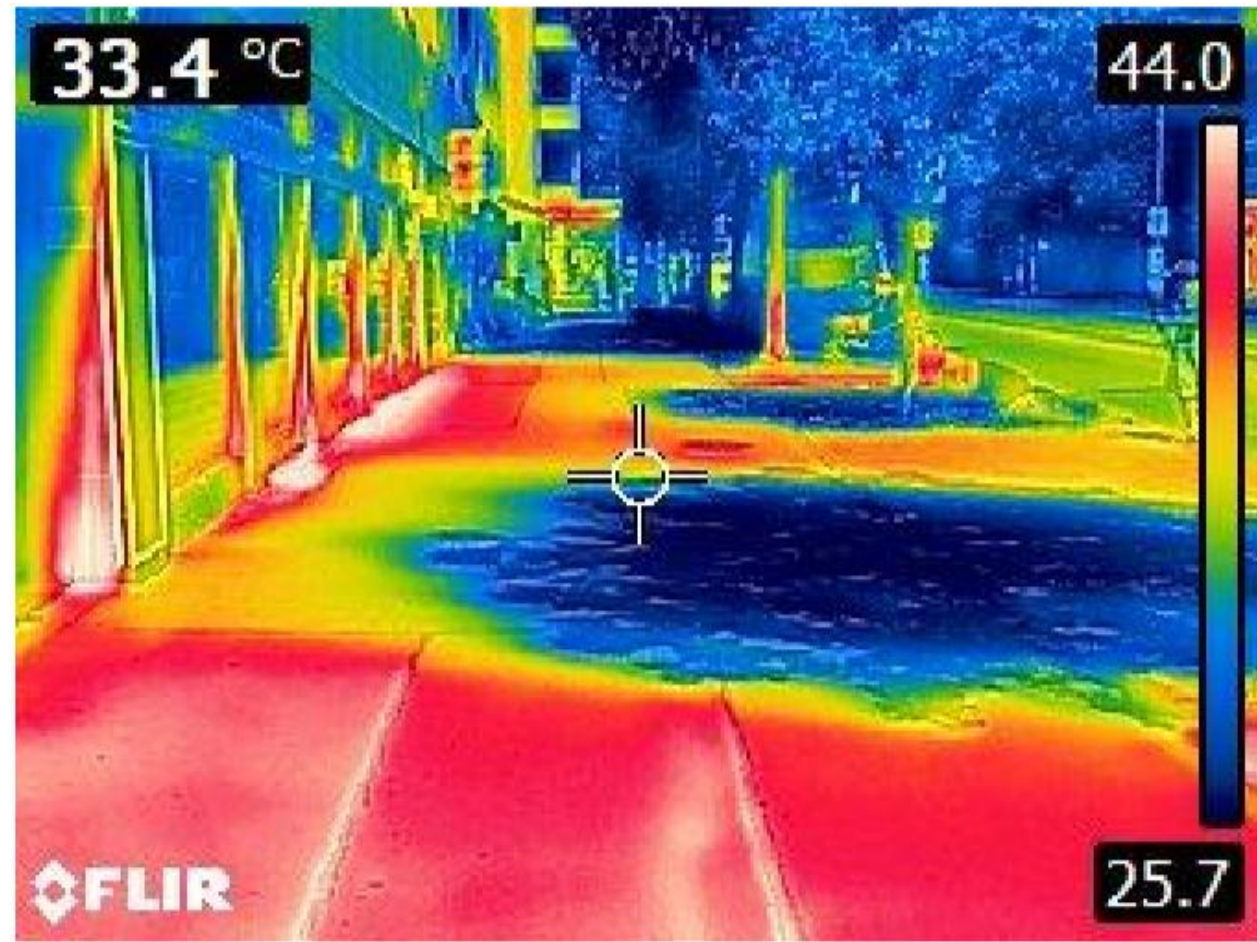
více info na faktaoklimatu.cz/souvislost-koncentrace-oteplovani

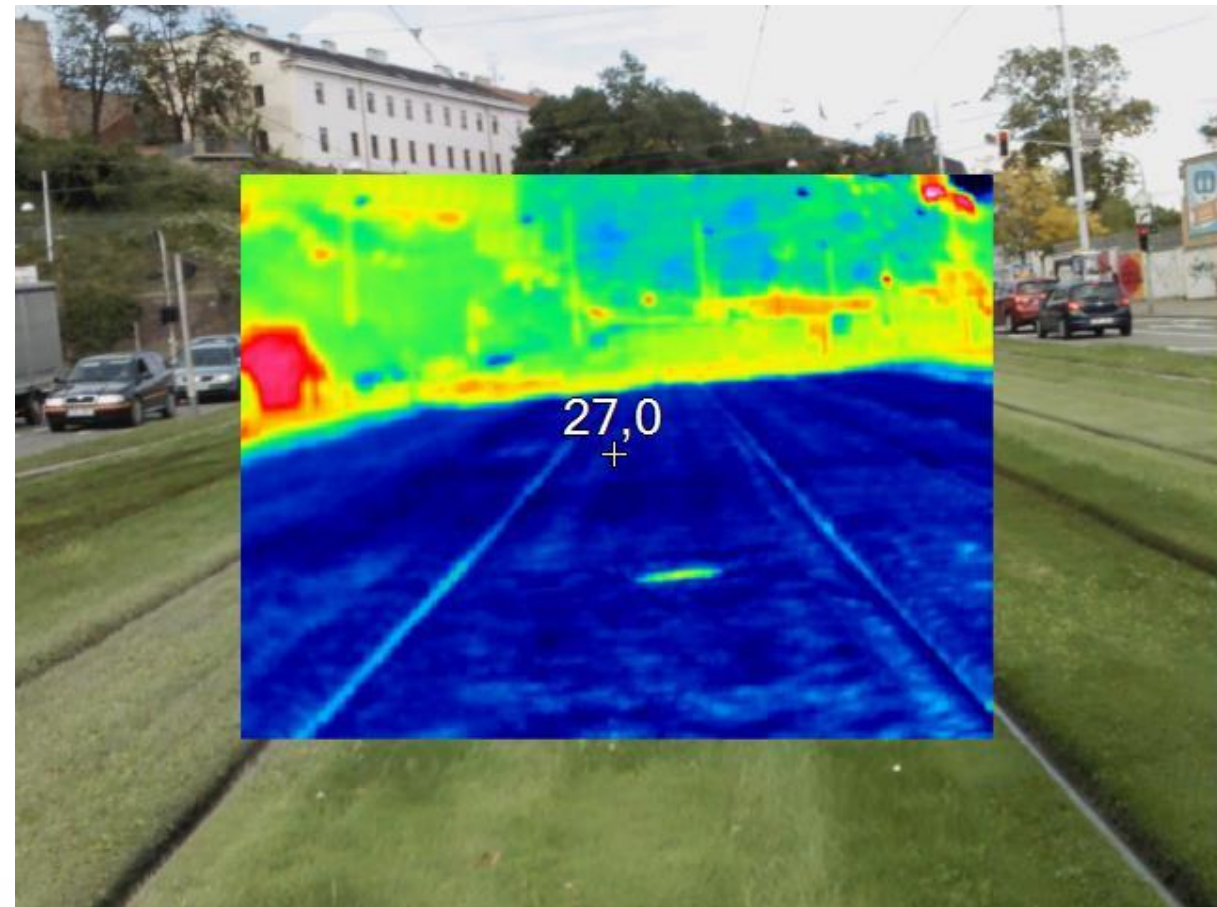
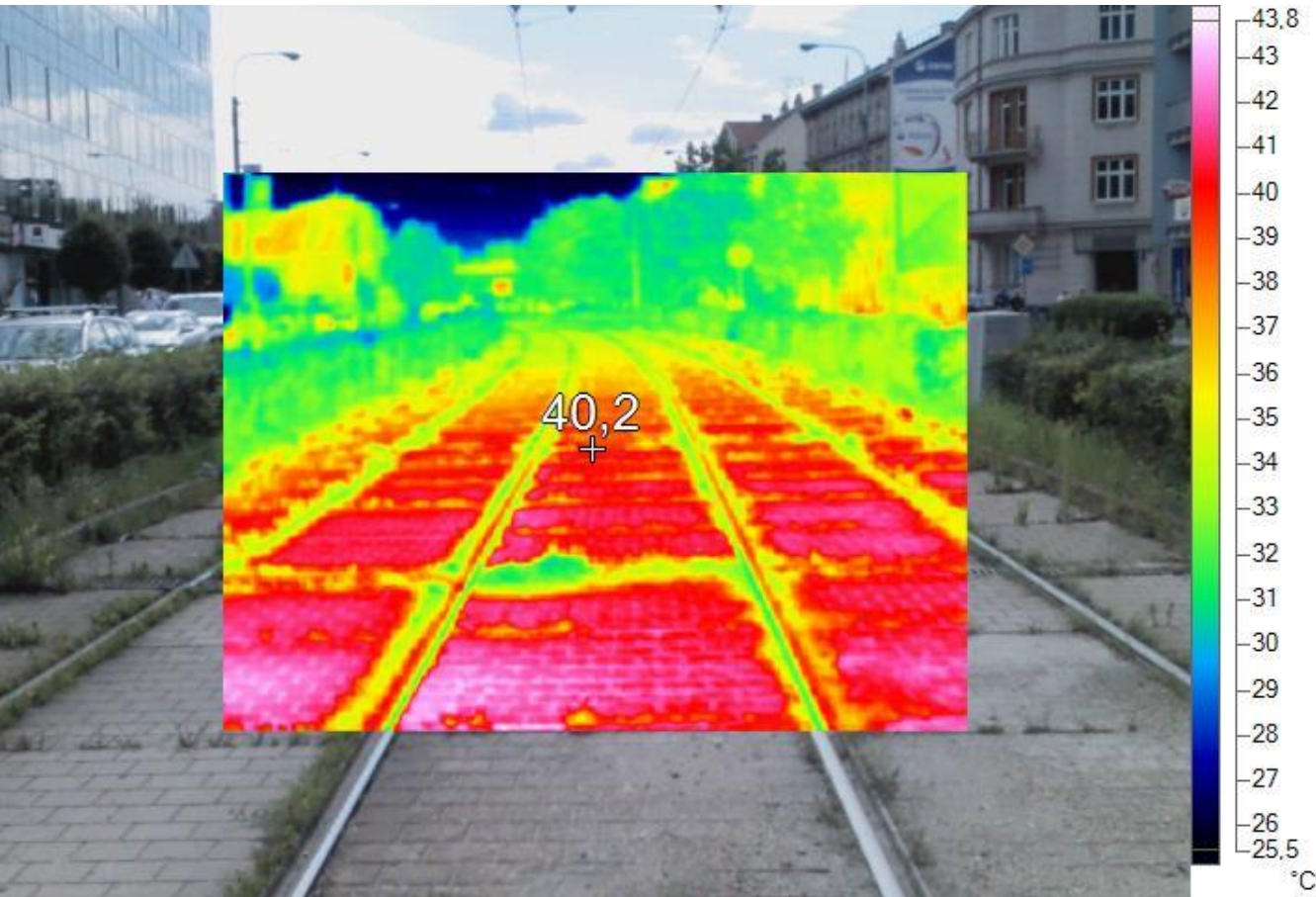
zdroj dat: NOAA, NASA Goddard Institute for Space Studies

Fyzikální vlastnosti materiálů

Materiál	Měrná tepelná kapacita (J/kg*K)	Součinitel tepelné vodivosti (W/m*K)
Beton	800 - 1100	1,2 - 1,5
Kámen, žula	750	3 - 4
Hlína, zemina	880	1,5
Ocel	450	47
Dřevo	2500	0,4
Voda	4180	0,6

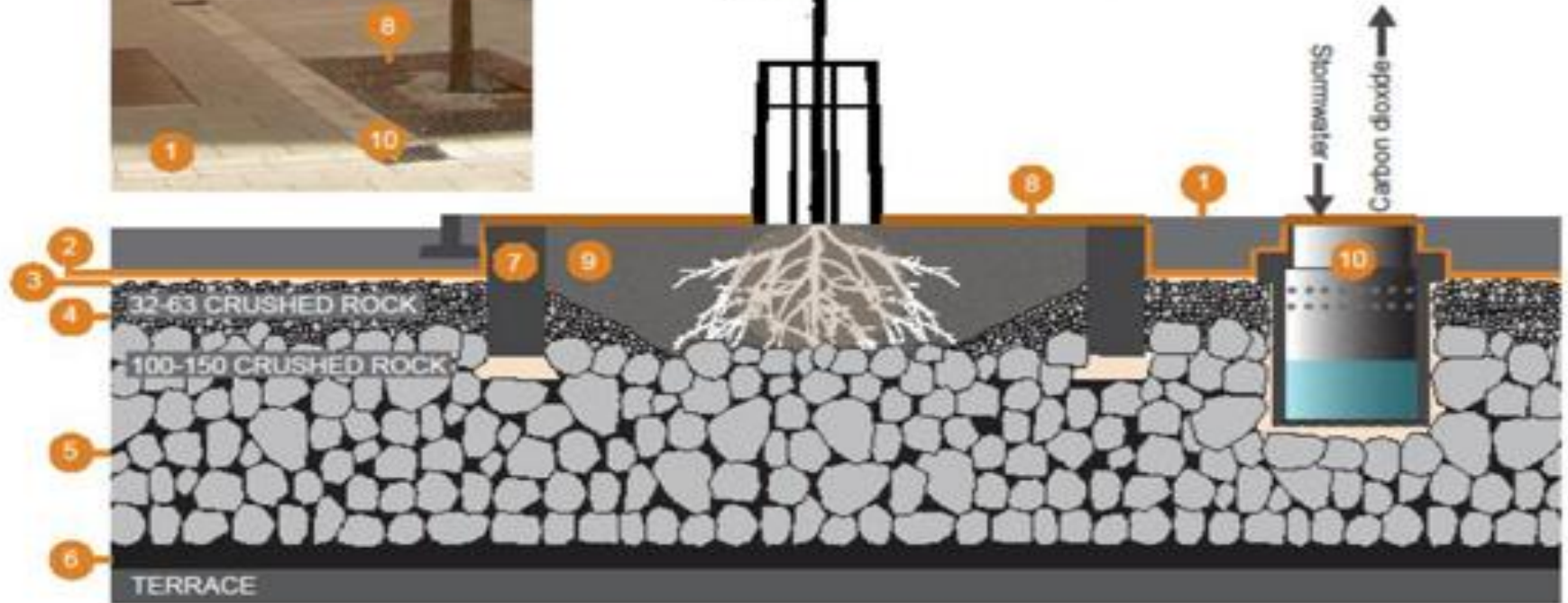
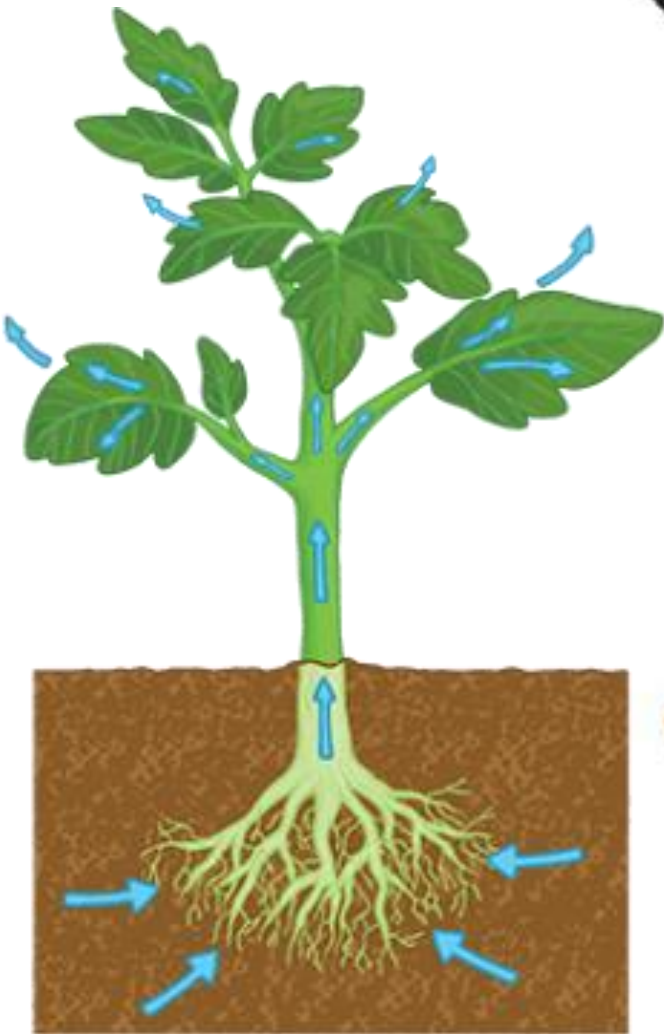

Structural soil with biochar

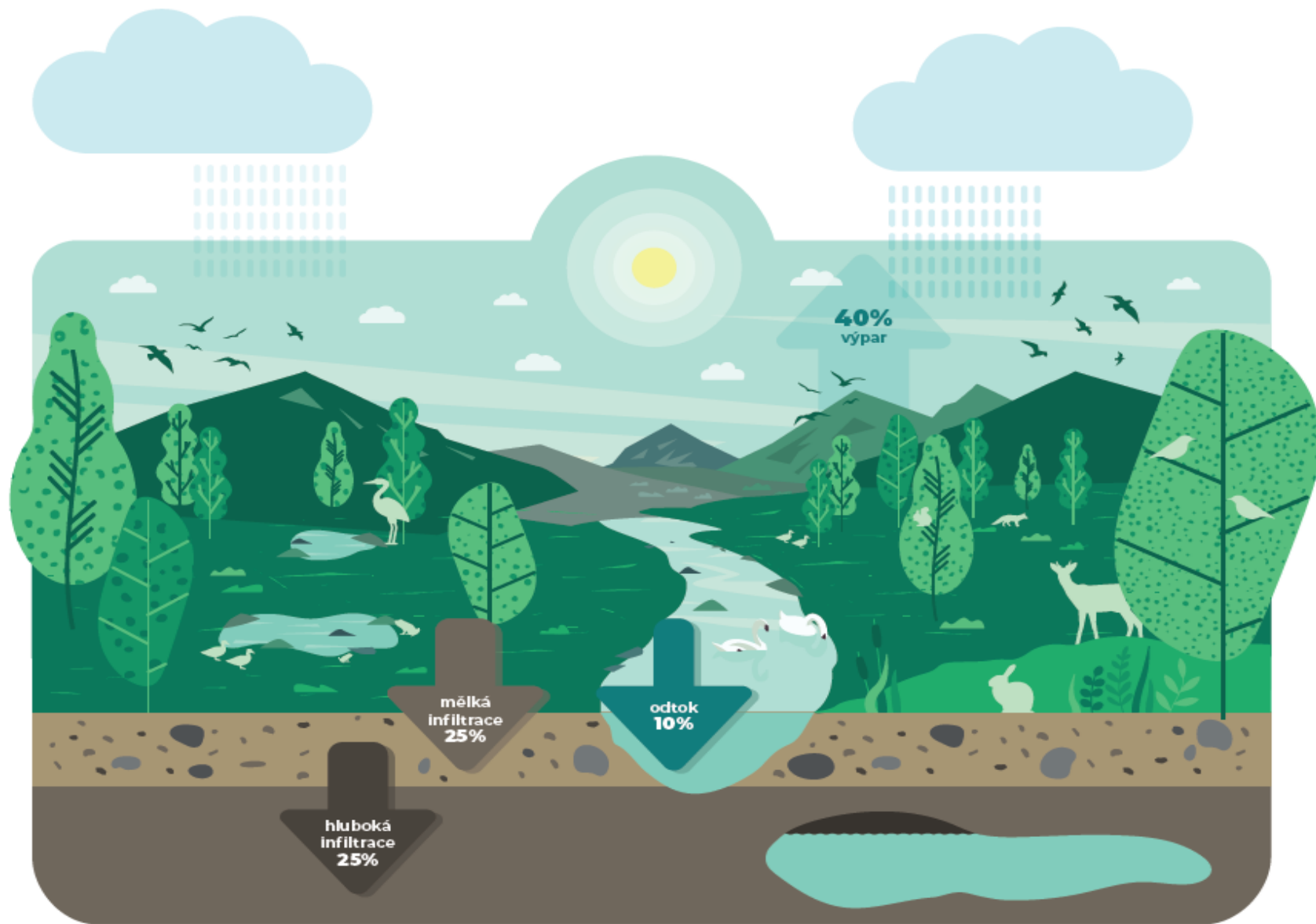
A method for building with stability and to create good growing conditions for trees in paved areas with the use of stormwater and the added value of decreasing the risk of roots damaging paving or underground pipes

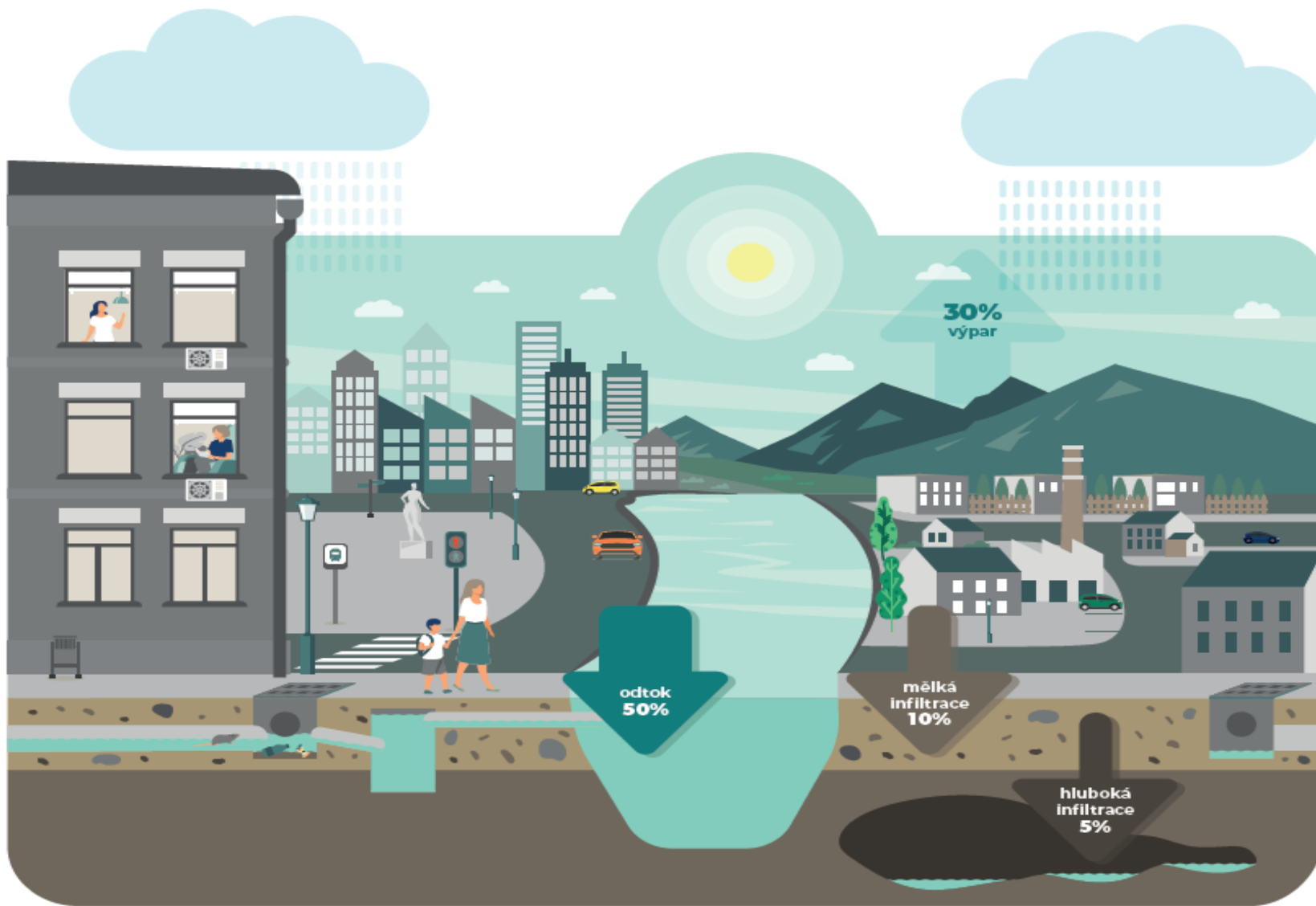

1. Paved surface with dished stormwater gutters
2. Geotextile
3. Leveling layer (crushed rock 8-16 mm) – also used for concrete bunker and water/air inlet.
4. Aerated bearing layer (crushed rock 32-63 mm)
5. Structural soil (crushed rock 100-150 mm) with fertilized biochar holed into the structural volume
6. Pure biochar on terrace
7. Concrete bunker
8. Surface grid
9. Crushed rock with fertilized biochar
10. Inlet for air and water supply

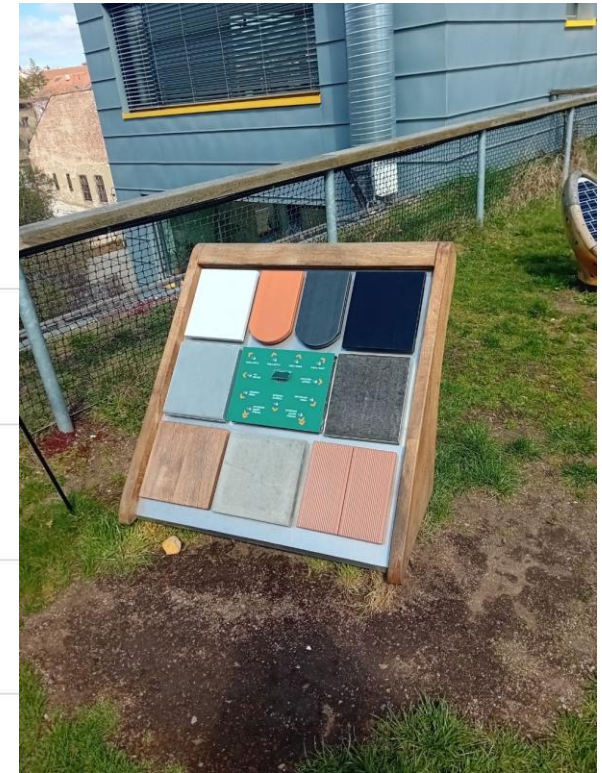
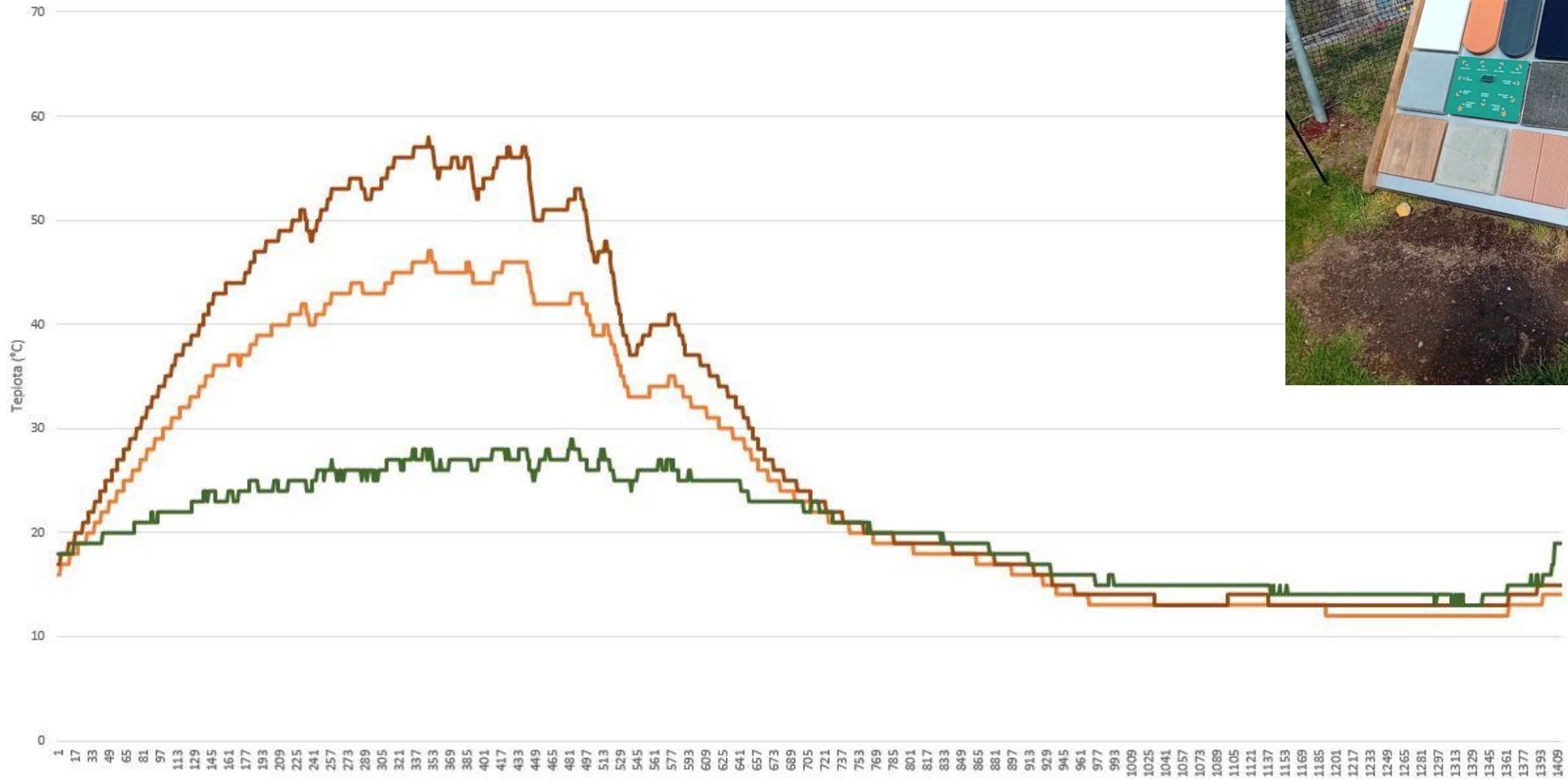

Principy adaptační řešení

- Minimalizovat přehřívání budov (vnější stínění, dobrá izolace ad.)
- Omezit přehřívání veřejných prostranství (stínění, odrážení)
- Chladit veřejný prostor pomocí vegetace a vodních prvků
- Zpomalovat odtok srážkové vody a podporovat její zasakování
- Akumulovat srážkovou vodu a využívat ji místo pitné vody (zálivka, splachování)
- Čistit a opětovně využívat vodu šedou

Barevnost povrchů ovlivňuje přehřívání

Teploty během 9.8.2022

Stínění zpevněných ploch v okolí budovy

Stínění parkovišť a jiných veřejných prostranství

Omezení přehřívání střech

Povrchy podporující vsakování srážkových vod

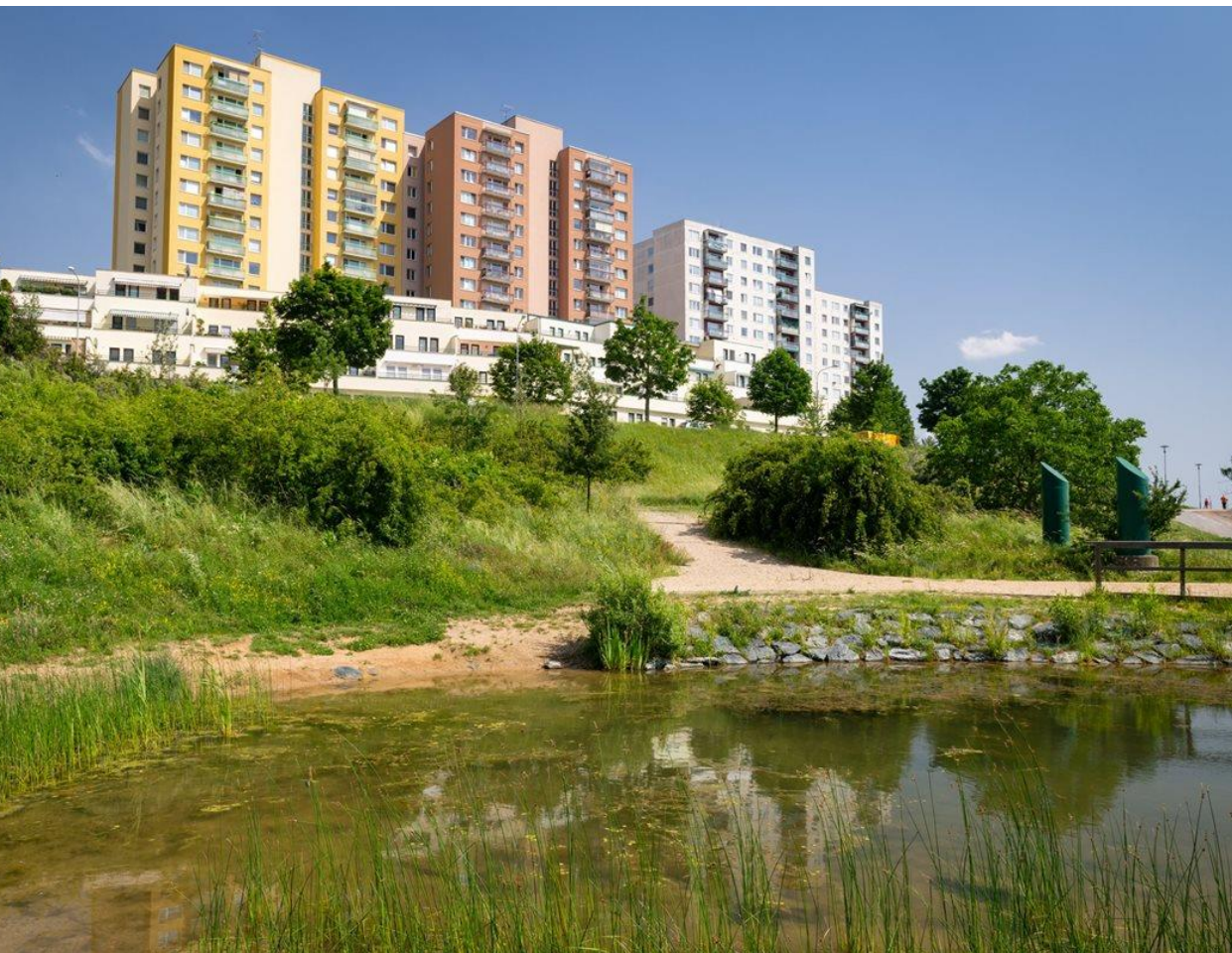

Retence vod - dešťové záhony, akumulace vod

Vodní prvky na veřejných prostranstvích

Přírodě blízká protipovodňová opatření

Děkuji za pozornost!

Kontakt:

Martin Ander

martin.ander@nadacepartnerstvi.cz